Ügyszám: ABI-1233-2/2011/K

Tisztelt **[…]**!

Hozzám érkezett beadványában a hatáskörömbe tartozó kérdést illetően arról kér tájékoztatást, hogy közérdekű adatnak minősül-e annak a 214 vállalkozásnak a neve, amelyek a Nemzeti Innovációs és Technológiai Alap terhére a nemzeti fejlesztési miniszter közleménye szerint 2011 márciusában 2 milliárd forint támogatásban részesültek, továbbá miként ítélendők meg ezen vállalatok kiválasztásának szempontjaira, és a közpénzből történő kifizetés határidejére vonatkozó információk. Elmondása szerint az Alap kezelője először a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (a továbbiakban: NKTH), majd a Nemzeti Innovációs Hivatal, ezután a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (a továbbiakban: NFÜ), végül a Magyar Gazdaságfejlesztési Központ (a továbbiakban: MAG Zrt.) lett. Az ügyben az alábbi tájékoztatást adom:

A Nemzeti Innovációs Hivatal 2011. április 15-i közleménye értelmében a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget jelölte ki a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap kezelőjének. Az új alapkezelő kijelölésével a Kutatási és Technológiai Innovációs Alap terhére kötött szerződések, illetve az Alap forrásaira kiírt pályázattal kapcsolatos kérdések a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség hatáskörébe tartoznak.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség honlapja értelmében a Nemzetgazdasági Minisztérium a Nemzeti Innovációs Hivatalon keresztül az új innovációs stratégiát alkotja meg, az innovációs alapot a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium felügyeli, az alap kezelőjeként a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget, közreműködő szervezetként az MAG Zrt.-t és az Országos Tudományos Kutatási Alapprogramot (OTKA) bízta meg a minisztérium.

A fentiek értelmében tehát az Alap kezelője a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség.

A kutatás-fejlesztési és technológiai innovációs projektek közfinanszírozású támogatásáról szóló 146/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 59. §-a értelmében a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapot (a továbbiakban: Alap) a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) az általa megbízott kezelő szerv útján működteti. A kezelő szerv a nyílt pályázati rendszerben nyújtott támogatású programok lebonyolításába közreműködő szervezeteket (a továbbiakban: közreműködő szervezet) vonhat be.

A közreműködő szervezet – az Áht. 54/A. §-ában meghatározott feladatok kivételével – különösen az alábbi feladatok ellátására bízható meg:

a) a pályaművek befogadása, a pályaművek értékeléséhez szükséges adatszolgáltatás a kezelő szerv részére, közreműködés a pályaművek értékelésében,

b) minta alapján szerződések előkészítése (szerződések kiküldése, fogadása, hiánypótlás), előkészített szerződés átadása a kezelő szervnek,

c) közreműködés a projektek megvalósítása előrehaladásának nyomon követésében, beszámoló fogadása, formai ellenőrzése, hiánypótlás, szerződésmódosítás előkészítése, a támogatás kifizetésének előkészítése,

d) pályázati adatok folyamatos rögzítése, az adatbázis naprakészségének és megbízhatóságának biztosítása.

A feladatok átadásáról a kezelő szerv és a közreműködő szervezet megállapodást köt. /Korm. rendelet 61. § (1)-(2)/

A Kormány az Alap pályázatainak kezelésében közreműködő szervezetként a Korm. rendelet 63. §-ában felsorolt szervezeteket jelöli ki, ezek egyike a MAG - Magyar Gazdaságfejlesztési Központ Zrt.

A Nemzeti Innovációs Hivatal honlapja szerint az Innocsekk Plusz pályázatokkal kapcsolatos közreműködői feladatokat a MAG Zrt. a Közép-Magyarországi Régióban látja el.

Az Alap kezelőjén túlmenően tehát a fenti közreműködő szervezetek is, így a MAG Zrt. is közfeladatot ellátó szervnek minősül.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. § 4. pontja és 19. §-a alapján a közfeladatot ellátó szerv kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső információk közérdekű adatnak minősülnek, az ilyen jellegű adatokat pedig – a törvényben megállapított kivételekkel – bárki számára hozzáférhetővé kell tenni.

Közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

A fentiek értelmében valamennyi említett szerv közfeladatot lát el, így a tevékenységükre vonatkozó, és a kezelésükben lévő adatok közérdekű adatnak minősülnek.

A benyújtott pályázatok adatainak, dokumentumainak nyilvánosságát mindenekelőtt az Avtv. illetve az adott pályázati eljárást szabályozó egyéb törvény alapján kell megítélni. A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Knyt.) 3. §-a kifejezetten kimondja, hogy közérdekből nyilvános a pályázati kiírást előkészítő, a pályázatot kiíró, a támogatási döntést előkészítő és a támogatási döntést meghozó szerv vagy személy által a pályázattal, a pályázati eljárással, a támogatási döntéssel összefüggésben kezelt, közérdekű adatnak és különleges adatnak nem minősülő adat.

Ezen adatok megismerésére a közérdekű adatokra vonatkozó törvényi rendelkezéseket kell alkalmazni, azonban ezen adatok nyilvánosságra hozatala nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét. /Knyt. 3. § (2)-(3)/

A nyilvánosság, a ”pro-aktív” közzététel a pályázati rendszer jogszerű és hatékony működésének egyik garanciája lehet, ami a pályázók érdekét is szolgálja. Mivel közpénzek felhasználásáról van szó, ennek során az átláthatóság, ellenőrizhetőség mint közérdek kiemelt fontosságú. A Knyt. szerint a pályázatot befogadó szervnek kifejezetten közzé kell tenni a pályázat kiíróját, benyújtóját, tárgyát, az igényelt és az elnyert összeget. A honlapon bárki számára, ingyenesen biztosítani kell a közzétett adatok kereshetőségét, pályázatonként, pályázónként, összeghatár szerint és más módon csoportosított lekérdezhetőségét. Az NKTH az említett adatokat az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium által működtetett honlapon (www.kozpenzpalyazat.gov.hu) teszi közzé.

Tehát mindezen, pályázatokkal kapcsolatos adatok közérdekű adatnak minősülnek. Mindazonáltal nem minden közérdekű adat nyilvános. A nyilvánosság alóli kivételt általában a benyújtott pályázati dokumentációnak az a része jelentheti, amely üzleti titoknak minősül, vagy amely a szerzői jogi törvény alapján szerzői jogi védelem alatt áll. A közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmet továbbá olyan információk esetében tagadhatja meg jogszerűen az adatkezelő, amely törvény szerint nem nyilvános, így példának okáért a minősített adatok, valamint a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatok tekintetében.

A nyilvánosság tehát az alábbi okok miatt korlátozható:

- az üzleti titoknak minősülő adatok tekintetében a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályai szerint;

- a minősített adatok vonatkozásában a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény szabályai szerint;

- a döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatok tekintetében pedig az Avtv. szabályai szerint.

A közérdekű adatok megismerésével és nyilvánosságával összefüggésben az üzleti titok megismerésére a Polgári Törvénykönyvben foglaltak az irányadók. /Avtv. 19. § (6)/

A Ptk. 81. §-ának (2) bekezdése értelmében üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult – ide nem értve a magyar államot – jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

Az üzleti titokra hivatkozás kapcsán megjegyzem, hogy a Ptk. 81. § (3) bekezdése értelmében nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat.

Jelen ügyben a Ptk. kizárólag a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz való hozzáférést részesíti védelemben.

A Ptk. 81. § (4) bekezdése azt is kimondja, hogy az, aki az államháztartás valamely alrendszerével pénzügyi, illetve üzleti kapcsolatot létesít, kérésre köteles a jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatokra vonatkozóan tájékoztatást adni. A felvilágosítás oly módon is történhet, hogy az adatokat a honlapon vagy a hirdetményi lapban teszik közzé. A felvilágosítás megtagadása esetén, vagy ha a felvilágosítást kérő szerint a tájékoztatás nem kielégítő, a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.

Az Avtv. 19. § (3) bekezdése értelmében az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot bárki megismerhesse, kivéve, ha az adatot törvény alapján az arra jogosult szerv minősítette, illetve ha az nemzetközi szerződésből eredő kötelezettség alapján minősített adat, továbbá, ha a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot – az adatfajták meghatározásával – törvény
a) honvédelmi;
b) nemzetbiztonsági;
c) bűnüldözési vagy bűnmegelőzési;
d) központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből;
e) külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra;
f) bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel
korlátozza.
A minősített adat fogalmát a minősített adat védelméről szóló 2009. évi CLV. törvény határozza meg, amely értelmében *nemzeti minősített adat:* a minősítéssel védhető közérdekek körébe tartozó, a minősítési jelölést az e törvényben, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályokban meghatározott formai követelményeknek megfelelően tartalmazó olyan adat, amelyről – a megjelenési formájától függetlenül – a minősítő a minősítési eljárás során megállapította, hogy az érvényességi időn belüli nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése, módosítása vagy felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, valamint az arra jogosult részére hozzáférhetetlenné tétele a minősítéssel védhető közérdekek közül bármelyiket közvetlenül sérti vagy veszélyezteti (a továbbiakban együtt: károsítja), és tartalmára tekintettel annak nyilvánosságát és megismerhetőségét a minősítés keretében korlátozza.

A döntés-előkészítéssel kapcsolatos adatok fogalmát az Avtv. 19/A. §-ának (1) bekezdése határozza meg a következőképpen: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését – a 19. § (1) bekezdésében foglaltakat mérlegelve – az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

A döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény – az (1) bekezdésben meghatározott időtartamon belül – a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

Összefoglalva: annak a 214 vállalkozásnak a neve, amelyeket a nemzeti fejlesztési miniszter 2011. március 29-i közleményében említ, a kiválasztás szempontjai és a kifizetések határideje közérdekű adatnak minősülnek, és ezek az adatok az Avtv. 20. §-a alapján a fent említett korlátozásokkal bárki számára megismerhetőek.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség felettes szerve, felügyelő szerve a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, így jogorvoslattal a Minisztériumhoz fordulhatnak az érintettek. Amennyiben a sérelmes eljárás az érintetteknek kárt okozott, kártérítési igényük merülhet fel, amelyet a Ptk. alapján érvényesíthetnek, az államigazgatási jogkörben okozott károkozás szabályai szerint. (Ptk. 349. §) Ennek fennállásáról a bíróság dönt.

A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdésekben forduljon hozzám továbbra is bizalommal.

Budapest, 2011. május 11.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András